

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

✱
Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bélatár a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A jövő generációja.

Kassa, augusztus 30.

Minden szeptember elseje elszomorítóbb jelenségeket tár elénk, minden szeptember havában emelkedik a tudományos pályákra tóduló fiatalság és egyre kevesebb a hányada azoknak, akik a kereskedelmi vagy ipari pályán keresnek boldogulást.

Az ugynevezett diploma proletariatus az utóbbi években ijesztő módon növekedett és ha nem szűnik meg a fiatalságnak tudományos pályákra való tódulása rövid időn belül tarthatatlanok lesznek az állapotok.

Tulajdonképpen a szülőknek kellene jól meggondolni a pályaválasztást, a gyermek vagy mondjuk ifju, ki 17—18 éves korában maturál, még le sem rázta magáról a középiskolai port, az életről fogalma sincsen, még teljesen benne van az az önállótlanág, mit nyolc hosszú esztendőn keresztül beléje neveltek, a szülő ilyenkor még parancsol a gyermekének, ha kell szép szóval, ha kell erőteljes szigorral kell felvilágosítania a helyzetről, józan felfogással bíró ifju csakhamar belátja, hogy a mai nyomoruságos viszonyok mellett a tudományos pályán való megélhetés lehetetlen.

Érthetetlen módon hanyagolják el nálunk a még mindig kiváló ipari-és kereskedelmi pályákat. Iparosnak csak a tanuló — illetve tanulni nem akaró — fiatalság salakja megy. Már apró gyermek korában azzal fenyegeti a rossz tanulót: ha nem leszel szorgalmas mehetsz suszternek! Nem lehet beleoltani a magyar középosztályba azt a külföldön már régen elismert elvet, hogy az államnak intelligens és műveltségben kimagasló iparososztályra van szüksége.

A gyakorlati kiképzés a melyre egy iparosnak szüksége van sokkal könnyebben viheto keresztül egy maturált, intelligens és komolyabb fiatal embernél, mint egy az első vagy második középosztályból mesterinasnak adott rossz tanulónál, az előbbiből intelligens, öntudatos és hasznos munkása válhatik az államnak, ki tudásával esetleg diszére válhatik családjának, hazájának. Ezt tartsák szem előtt a most érettségizett fiatal emberek és a mi fő a szülők. A matura nem akadály a ipari pályának, sőt előnye annak és a 17 vagy 18-ik

életkor sem olyan, hogy a gyakorlati kiképzésnek gátat vessen.

A tudományos pályákra már most is tulprodukcio van, ez statisztikailag bebizonyított tény. A hivatalnoki pályára nem alkalmas mindenki, ott igaz, meg van a kevés, de biztos fizetés és nyugdíj, de az ifjuság elenyészően csekély része választja például a jogi szakon a bírói, adóhivatali, közigazgatási vagy banktisztviselői pályát, a zöme a független ügyvédi pályára törekszik, mely pályán manapság a megélhetés sokkal nehezebb, mint bármelyik másikon.

Ha a most pályát választó ifjuság fele, ipari vagy kereskedelmi pályára lépne, csak saját maga jövődjének vetne biztosabb alapot. A maga jövődjében szilárd alapokra fektetné egyben az ország jövődjét, amennyiben lehetővé tenné, hogy ipari kulturánk lendületet vegyen és olyan nivóra emelkedhessék, ami előfeltétele a gazdasági erőtorrasok megtermékenyülésének. Ez létérdekünk s ezt szem előtt kell tartania a magyar ifjuságnak, ha életerős törzsszé akarunk kifejlődni.

Utazás a deficit körül.

Nem törődnek a város vagyonával.

Blanár kése alatt.

Hová tűnt a 210.000 kbm fa?

Sok a pótladó hátralék.

Lesz még több is!

Előhang

Fél öt órakor alig heten, mire a zárszámadásokhoz érnek — talán a hetedik pont — alig negyvenen! Így fest a városi közgyűlés, mikor a legfontosabb kérdéssről a város vagyonáról van szó. Napok óta tudják a bizottsági tagok, hogy a zárszámadásokat ez a közgyűlés fogja tárgyalni. És mégsem érdeklődnek. Rettentő indolencia ez! Ettől a városi bizottságtól várják a közterhek alatt nyögő polgárok sorsuk javítását? No ugyan várhatják. Ezek vagy nem értenek a zárszámadáshoz — vagy kényelmesebbnek tartják vele nem foglalkozni.

Akármin legyen a dolog — a tény elszomorító! Így szó sem lehet ellenör-

zésről, intenzív törvényhatósági életről. A közgyűlés ilyen formában egyszerű szavazó automata és nem a legjobb tudása és tiszta lelkiismerete szerint itélkező és határozó fórum. Megdöbbenünk a részvétlenségen és szinte jól esett a lelkünknak, hogy volt egy férfi legalább, aki kritikai bonckés alá vette a városi gazdálkodást: *Blanár Béla*. Se több, se kevesebb. Hallgatták is álmélkodva a tájékozatlan bizottsági tagok, amint egymásután rángatta elő a zárszámadás kirívó adatait. Egy ember — 120 közül, aki komolyan veszi dolgát. Fáradságot vesz, vizsgál, számit, utána néz, érdeklődik; de hát a többi mit csinál? Így akarunk mi haladni? Életlen sakkfigurák között, ebben a vihartépett, beteg testű, agyon adminisztrált városban? Ma már ott tartunk, hogy a deficitre kölcsönt kell venni. Mi lesz majd akkor, ha kiderül milyen drága is volt a csatornázás, a sok herce-hurcával mennyit kellett tul fizetnünk. Mert ez elkövetkezik, hiába legyintett kezével *Eder Ödön*:

— Na, hisz az szép volna!

Vigyázzunk rá, be fog következni. Nem lesz szép, nem bizony és ha a polgárság lassankint nem eszmél, egy szép napon arra ébred, hogy 100—120 százalék pótladót vetnek ki rája. Nem is sok idő multán!

A közgyűlés.

Szalay László főispán elnököl. Jó színben van, használt neki a nyaralás. Amint erélyesen megrázta a csengőt a közgyűlés megnyitására, alig vannak tizen jelen. Tikasztó meleg van a teremben. Persze jobb künn a szabadban. Fák alatt, a ligetben, vagy gondosan hűsített szobákban. Sokan nyaralnak is. Ki fog kánikulában — ingyen köztisztiséget teljesíteni. Ez unalmas és hosszú téli estékre való. Igen ám, de a város háztartása nem él saison életet. Nem ismer uborka évadot. Sőt az idei kánikula duplán fűt nekünk. A deficit olyan nagy, hogy van mit izzadnunk. Hanem ez csak később derül ki. Tartsunk mi is lépést a napirenddel.

A polgármester havi jelentése

szerint a belügyminiszter nem hagyta jóvá a gyógyszerárak átruházása után szedendő városi illetéket. (*Fucsacs egy jövedelmi forrásnak!*) Bejelenti, hogy az erdőhivatal eladott 3659 köbméter fát. A kassai műmalomhoz a ligeten keresztül iparvágányt építenek. A városnak nem áll módjában ezt megakadályozni. Arra azonban ügyelni fog a tanács, hogy sem a gyalog, sem a kocsiközlekedésben ne essék kár. (*Majd meglátjuk, miben áll az ügyelés!*) Az eperjesi uti Hernádhidon a balhidfő megrongálódott. A víz kimosta a hidfőt, rendbe kell hozni. Hirdetett a város pályázatot, de nem akadt pályázó. Most kísérletet tesznek olyképp, hogy egy kassai vállalkozóval alkuba száll a tanács. (*Talán sikerül rábeszélmi egy vállalkozót hogy fogadja el a munkát, Szépen vagyunk!*) A belügyminiszter jóváhagyta az ingatlanok átírásánál szedendő egy percent illetéket, melyből a város évi 50.000 korona üzletecskét remél. (*Oh boldog optimizmus,*

mintha az ingatlanokat úgy cserélnék az emberek — mint a fehérmélt!

Jóváhagyta ezenkívül a szódavíz megadóztatására és az anyakönyvi kivonatok után szedendő díjakra vonatkozó szabályrendeletet. Csak egy kis módosítást kíván a miniszter. Kivánsága szerint cselekednek.

A bomba.

Eddig rendben ment. Tudomásul vették a havijelentést s csak azután került a fiókparlament asztalára a bomba. Éder Ödön polgármester veszi a kezébe, gyöngeden megsimogatja, talán sajnálja, hogy néhány pillanat múlva felrobban. És vagy rombol, vagy csak nagy füstöt csinál. Ez utóbbiban inkább hiszünk. A bomba természetesen

a zárszámadás.

Éder Ödön polgármester fohászszaal kezdti: 1908. évtől kezdve kezdődjék a városi háztartás új korszaka! A városi költségvetésekből eddig hiányzott a reális alap. Volt költségelőirányzat, de ez írott malasztánál nem egyéb. A közgyűlés fedezet nélkül előirányzott költségeket, megszavaztak kiadásokat, ha nem is volt miből. A tanács gazdálkodott saját kedve szerint, kölcsönöket vett fel közgyűlési felhatalmazás nélkül. Kisebb pótdadót róttak ki a polgárságra, ez által a deficit nem talált fedezetet. *(Ezt mintha a polgármester ur is megtette volna!)* Persze a különbözet most jelentkezik, a fedezetlen kiadások szörnyen felszaporodtak, a be nem folyt követelések is növelik a mínusz. Ott tart a város, hogy az idei zárszámadásban mintegy

208 ezer korona a deficit.

Erre fedezetet keresett már. Első fedezeti tételként szerepel a gyámtemplai alap 3 évi jövedelme közel 32000 korona. Továbbá a fogyasztási adókból a várost illető kárpótás, mintegy 36000 korona, melyet eddig az év végén kaptunk, most azonban az év elejére kérik. Behajtás alatt áll mintegy 190.000 korona pótdadó hátralék, melyből azonban 30%-ot mint behajthatatlant bátran leírhatnak.

A deficit fedezete

megkivánja, hogy a város hosszú lejáratu kölcsönt vegyen fel; a deficitet külön főkönyvi lapon kezelje, hol a követelés és tartozást állandóan kimutatják. Pótdadóban nem lehet a hiányt kivetni, mert a deficit egymaga 30-40 százalékkal növelné a pótdadót. Ajánlja a zárszámadást elfogadásra.

Bomba robban.

A polgármester expozéját csöndesen hallgatta a közgyűlés. A helyeslő khórus időnként unottan szólt közbe: Helyes! Elfogadjuk! Mikor Éder szavait befejezte, erősebben morajlott a helyeslő, és úgy volt, hogy a megcirógatott bomba már nem is explodál. A polgármester beszélt, beszélt, addig beszélt, míg a bomba kanóca megvizesedett. De szólásra emelkedett

Blanár Béla

tüzes temperamentummal — hogy kinőtt ez a kis termetű ember a többiek közül! — a vizenyős hangulatban is szikrát csíhólt. Csak az kellett a bombának, hogy felrobbanjon! Meg is történt.

Blanár Béla dr. kifogással kezdti. A zárszámadást törvény szerint áprilisban kell tárgyalni — négy hónapot mulasztott a tanács. Konstatálja, hogy a zárszámadás tételekint, számadatai szerint helyes, a tartalma azonban — rémes! Ő utána számított, s kiderítette, hogy a deficit épp a duplája annak amit a polgármester bejelentett, vagyis szerinte számokban kifejezve

400763 korona.

Az iskolai és dómépítési járulékokkal ugyanis hátralékban van a város, ráadásul azonban

az sincs kiténtetve mennyit tartozik saját alapjainak a város.

Ha el is fogadjuk fedezetnek a polgármester által ajánlott tételeket akkor, is marad 200 ezer koronánál nagyobb fedezetlen hiány. Ezzel aztán mit csinálnak? Hogy kisebb pótdadót vetettek ki, az nem a közgyűlés hibája — ennnek levét az igya meg, aki főzte. *(Hm! Éder ur! Hm.)* Felvilágosítást kér a tanácstól, hogyan lehetett engedni 175.000 koronára felszaporodni a pótdadó-hátralékot?

A szerencsétlen erdőügy

egyenesen borzasztó. *Kétszázhatezer koronával kevesebb folyt be, mint amennyi előirányozva volt. Az erdőhivatal 2 év előtt beadott egy jelentést, amit a tanács is megerősített a közgyűlésben, hogy 216.000 köbméterfa maradvány van.* Kérdést intéz a polgármesterhez, hogy hol van hát az a fa, vagy hol van az értéke? A zárszámadásban nem látja nyomát. Ő tudja, hogy nincsen annyi fa, de ha a tanács erősítette, el kellett hinni. Azért, hát csak keressék!

Fa nincs, van deficit

s ez még rosszabb. Helyesnek tartja Blanár, hogy a behajthatatlan követeléseket leírják. Az csak zavarja a költségvetést. Azonban annak ellene van, hogy folyó kiadásokat hosszú lejáratu kölcsönnel fedezzenek. Ez gazdasági lejtő.

Füstemésztés.

Nagyott pukkant a bomba. Füstbe borította a közgyűlést. Jó politikus ilyenkor a füstemésztőre gondol. Talán a polgármester nyelje le a füstöt? Ez rossz politika volna. A közgyűlési tagok által kell megemésztetni a füstöt. Parlamentáris neve ennek az eljárásnak: vita, replika, duplika, bebeszélés, kenegetés, végül határozat. Kezdődjék hát a füst emésztés!

Éder Ödön polgármester válaszol. Lehetetlen áprilisban tárgyalni a zárszámadást.

A törvény ugyan előírja, de időközben a közigazgatási év lezárását márciusra tűzték ki. Tehát lehetetlen egy hónap alatt a különben, megterhelt számvevővel ilyen nagy munkát elkészíteni. *(A bankok nagyobb munkát is tudnak!)* Kitér az erdőügyre. A 216000 köbméter hiányzó fa eredete az, hogy a város sodronypályát akart építeni, s a költségek fedezetére beállították az összes kitermelhető fát. De azért utána nézet a dolognak. *Deficit ellensúlyozásul kell a hosszú lejáratu kölcsön. Mert ellenesetben a pótdadó 70-80 százalékra felfűzőkne.* Beszél a városok nehéz helyzetéről. Mennyit kell fizetnünk állami feladatokért. Országos rendezést vár ez a kérdés különben a városok gazdasági krach elé jutnak. A fővárosnak könnyű: 10 millió ajándékot kapott a várostól.

De mit csináljon a szegény vidéki municipium. Ajánlja a hosszú lejáratu kölcsönt elfogadásra.

Blanár Béla dr. ugyis elkerülhetetlennek véli a pótdadó emelését. Ködben lebeg a Horalek által elsikkasztott 64.000 korona fedezete, biztos, hogy tul fizetjük a csatornázást és vízvezetékét. Ez előbb-utóbb megnöveli a pótdadót. Mit csinál majd akkor a város? Folyton kölcsönt vesz hiányának fedezésére. Magán embert is tönkre tesz olyan gazdálkodás, ha a folyó szükségleteit jövedelme hián kölcsönrel kénytelen fedezni.

Éder Ödön ettől nem fél, mert a városok csak addig nyújtózhatnak, míg a törvény engedi. Ha nincs fedezetük, nem csinálhatnak adósságot.

Korláth is a polgármester segítségére siet. Elmondja a deficit genezisét. Elfogadja a hosszú lejáratu kölcsönt, mert hiszen, ha Blanár szerint a pótdadó a jövőben úgy is nagyobb lesz, ezzel a deficitel együtt 120 percentre is megnő. Ki bírja ezt?

Finis!

Éder és Blanár más-más paripán nyargalnak a célkarikához. Ki lesz a győztes. Éder modernül lovagol. Nyakára ül a themának, hogy a szusz alig fér ki belőle. Blanár a zárszámadás derekát szorítja. Most jön a finis! Mégis Éder robogott be. A közgyűlés elfogadja a zárszámadást.

Szalay László elnök fölteszi a kérdést, elfogadja-e a közgyűlés Éder polgármester javaslatát és a zárszámadást.

— Elfogadjuk — zug a hallgatóság.

Blanárnak azonban, hogy nem hiába beszélt légyen, elfogadják a következő javaslatait:

— utasítsák a tanács a pótdadó szorgalmas behajtására,

— tegyen jelentést a tanács a 216000 kb. méter fáról.

Ezzel átsiklottak — ha izgalmak után is — a zárszámadások ingoványa fölött. Nem esett nagyobb baj — legfeljebb mi rajtunk polgárságon, mert a sok beszéd árát, mi fizetjük meg. Még pedig igen drágán!

Mennek a kormány elé!

Kassai tisztviselők sérelme.

Ráfizetnek a lakáspénzre.

Egyre bővül a memorandum!

A törvényszéki palota nagy tanácskozó termét tegnap délután zsufozásig megtöltötték a kassai elégedetlen tisztviselők. Már fél év futott le első feljajdulásuk óta: hogy a lakáspénzükre fizetésük egy részét kénytelenek ráfizetni, oly drága Kassán a lakbér. A panaszt Papp Illés dr. memorandumba foglalta s ez a memorandum azóta egyre bővül, adatokban folytonosan gyarapodik. Igazítgatni kell rajta, mert azóta is, hogy a mozgalom első akkordja felhangzott, a háziurak kontráznak nekik és stájerolnak, szivtépő hidegvérrel stájerolnak, mintha egyebet se tudnának, oly szenvedélyesen stájerolnak.

Nagy lesz a pótdadó, kell majd vízvezeték berendezni, leesik a házról egy földélcserép, gramophont hozat a lakó — ez mind jogcim a lakásbérek emelésére. A leg- raffináltabb francia bohózat író nem eszeli ki több leleményességgel a fordulatokat, mint a kassai háziurak, mikor a stájerolást indokolni kell. Az a lakás, melyet a tisztviselők a memorandum szerkesztés első stádiumában drágálották, másfél év alatt 15-20 perccel ismét drágult. Javitani, foldozni, igazítani kell tehát egyre a sirámok statisztikai adatain és ha a kormány hamarosan nem segít, a tisztviselők szomorú helyzete odáig fajul, hogy tömeges áthelyeztetésüket fogják kérni. Ma még erről csak egymás között beszélgetnek, ez a terv azonban mind jobban megérlelődik. A tegnapi gyűlésen visszafajtották az elégedetlenség szavát s várnak türelmesen, várnak egyelőre békén, mert joggal hiszik, hogy a kormány több száz tisztviselő sanyalódását — nem nézheti sokáig. Tennie kell!

A gyűlés.

Horváth Sándor táblabíró, törvényszéki helyettes elnök vezette a tisztviselők gyűlését. Felemlítette, hogy a tisztviselők óhajta mindezeideig nem teljesült, a kormány kihagyta Kassát azon városok sorából, melyek tisztviselőinek lakáspénzét rendezte. Dacára, hogy az összehasonlítás szerint Kassa aránytalanul drágább város!

Pajkossy József postatanácsos azután a memorandumról beszélt. Az már kész és szeptemberben Arnold táblai tanácselnök küldöttség élén nyújtja át a kormánynak.

Lázár Lipót főmérnök utal a július hó 7-én tartott tisztviselői értekezletre. Azon kevesen voltak. Azóta a vasutasok megkapták lakbérük javítását. Ajánlja, hogy ezt is vegyék föl a memorandumba s követeljének Kassa számára egy osztálylyal magasabb lakbérilletéket.

Memorandum.

Rácz Ernő dr. kir. ügyész felkéri dr. Papp Illés tanárt, hogy a memorandumot olvassa fel.

Papp Illés dr. a memorandumot ismereti, mely a katonák, vasutasok lakbértáblázatával összehasonlítva a tisztviselők lakbértáblázatát, hiteles lakbérstatisztikával támogatva kimutatja, hogy a tisztviselő Kassán lakásbérére fizetésének egy részét ráfizeti.

Füsthly dr. alügyész ajánlja, hogy válasszák meg a kormány elé járuló

küldöttséget.

A gyűlés megteszi. A küldöttség vezetőjévé Arnold Sándor táblai tanácselnököt kéri fel, aki egyuttal a bíróságokat képviseli. A posta és távirtdai tisztviselők képviselőjévé Pajkossy József postatanácsost, a pénzügyi tisztviselők nevében Ilosvay pénzügyi számtanácsost, a tanári kar képviselőjévé Papp Illés dr. főreáliskolai tanárt, ezenkívül a törvényhatósági tisztviselők képviselőjévé dr. Puky Endre alispánt és a multkori gyűlés elnökét Lekly Gyula ipariskolai igazgatót választották meg a küldöttségbe. A küldöttség szeptember hó közepén, mikor a kormány tagjai otthon lesznek — a memorandumot átnyújtja a miniszterelnöknek. A gyűlés megbizta a küldöttséget, hogy az ügy állását, egyes fázisait figyelje s a szükséghez képest a tisztviselőket gyűlésre hívja össze.

UJDONSAGOK.

— **Központi választmány.** Kassa város törvényhatósági bizottsága tegnapi közgyűlésén Kriebel Edgár dr. városi főjegyzőt titkos szavazással, a központi választmány tagjává választotta.

— **Uj zeneiskolai tanár.** Laub István zeneiskolai tanár távozásával, akit a zeneakadémia tanári tanszékére kinevezett, Kassa város közgyűlése Stroke Henrik aradi színházi karmestert, okleveles zenetanárt próbára tanárnak megválasztotta.

— **Uj állások a városnál.** A vízvezetési illetékirovás miatt nagyon megszorított a városi számvétség és adóhivatal munkája. Ezzel a személyzettel nem bírják a munkát elvégezni. A tegnapi közgyűlés elhatározta, hogy a vízvezetési alap terhére egy számtiszt, adóosztályi és díjnoki állást rendszeresít évi 5604 korona javadalmazással. Az állásokat beillesztik az új szervezetbe.

— **Semsey László — gróf.** Fentartással közöljük azt az értesülésünket, hogy a király Semsey László dr. nagybirtokost, a nagyidai kerület országgyűlési képviselőjét, grófi rangra emelte. Hir forrásunk szerint a grófi rangra emelésről szóló királyi kézirat a közel napokban a hivatalos lapban megjelenik.

— **Adakozik a város!** Kassa város közgyűlése az ungvári Bercsényi-szoborra 100 koronát; a csikszéredai Gábor Aronszoborra 50 koronát adományozott. A pusztaszeri Árpád-ünnep költségeiben, mivel nagy a deficitünk, nem vesz részt a város. A tulipán-szövetség kassai fiókjába pártoló tagként lépett be a törvényhatóság.

— **Lóhus mészárszék Kassán.** A városi közgyűlés tegnap engedélyt adott egy vállalkozónak, hogy Kassán, a vágóhídon

lóhusmészárszékét állítson fel s lóhust hatóssági ellenőrzéssel vágthasson és áruba hozzon.

— **Két huszár halála.** A kassai 5-ik honvédhuszárezred hadgyakorlatán, Füzesabonyban ugratás közben 2 közhuszár lovával fölbukott. A huszárok — eddig szől a rövidtávirat ott szörnyet haltak. A vizsgálat megindult. Részleteket titkolják.

— **Utcarendezés.** A városrendezés programjába fokozatosan keresztül viszik a külvárosi utcák rendezését is. Egyelőre a Tégla-, Csermely-, Vám-, Bethlen-, Rákóczi- és Kálvária-utcák, valamint a Hernád-sor rendezését vette fel programjába a közgyűlés. A Kossuth Lajos-utcat aszfaltjáróval fedik be. A költségeket a jelenlegi utcaburkolat értékesítésével alaposan redukálták.

— **Sikkasztó kávéháztulajdonos.** A Budapesti Terézvárosi Takarékpénztár sikkasztás miatt feljelentést tett a budapesti rendőrségnél Singer Adolf kassai kioszkvendéglős és kávéháztulajdonos ellen. A budapesti rendőrség elrendelte Singer letartóztatását, azonban Singer Kassáról még e hónap elején ismeretlen helyre eltávozott. A rendőrség elrendelte körözését az egész országban.

— **Eltűnt ékszerek.** Tomcsik Márton kávészegény aranyórája, aranylánca és három gyűrűje e hó 28-án eltűnt. Káráról jelentést tett a rendőrségen, egyuttal elmondta kire gyanakszik. Az ékszereket megtalálta a rendőrség Brichta zálogházában, hol az eltűnés napján elzalogosította — egy munkás forma ember. A leírás összevág a gyanúval s lehet, hogy a tolvaj hamarosan megkerül. A nyomozat folyik.

— **Meglopott vendég.** Folyó hó 29-én éjjel S. J. nevű vidéki uri ember betért a Kossuth Lajos-utcán lévő Szász-féle kávéházba s ott megismerkedett Tamás Mária nevű kávészegényllyel. Fogyott a bor, durgotak a pezsgők, ugyancsak hangos volt a szeparé. Már hajnalodott, amidőn S. J. kifizette a számláját s elkísérte Tamás Mária a lakására. Reggel, amidőn eltávozott a leány lakásáról s amidőn megnézte a tárcáját, szomorúan kellett tapasztalnia, hogy Tamás Mária tárcájából 2 darab 100 koronást vett ki s használt el. A nyomozás során Tamás Mária nál már csak a pénzen vásárolt árukot találták meg s mintegy 40—50 korona készpénzt. A tolvaj leányt letartóztatták.

— **Megrugta a ló.** Sichert Károlyné, Lajos forrási bérlő kocsisát, Budai Andrászt a javító-intezet előtt a ló megrugta. A kocsisat beszállították a kórházba.

— **Törvényhatóságok átiratai és Kassa.** Az atyafiságos üdvözléttel küldött törvényhatósági átiratok közül, Kassa város tudomásul vette, illetve magáévá tette: Győr átiratát, hogy március 15. nemzeti ünnep legyen; Arad átiratát, hogy október 6-ika iskolai ünnep legyen; valamint Zemplén átiratát a halálbüntetések eltörléséről és Nagyvárad átiratát a nyereségváglyból tüzött szerencsejátékok korlátozásáról.

— **Vidéki trafikosok sérelme.** A vidéki tőzsdetulajdonosok köréből panaszkodnak, mert a trafik-ügy újabb rendezése nagy mértékben kárára válik a vidéki dohányárusoknak. Különösen a vasárnapi kötelező munkaszünetet tartják sérelmesnek, amelyet szerintök a vidéki trafikosok nem is óhajtottak. Amennyiben a dolgon nem lehetne többé változtatni, legalább azt szeretnék, hogy vasárnap délután a vendéglőkben, kávéházakban s egyéb nyilvános helyeken se lehessen dohányféléket árulni. Az új rendelet egyébként más szempontból is káros a vidéki, különösen a fővárostól messzebb eső helységek trafikosaira nézve. A vasárnapi ujságok ugyanis csak délután érkeznek az

ily távol levő helyekre s mivel a trafikot már három óraker be kell zárni, a tőzsdetulajdonosok a lapokat sem tudják eladni s ilyenformán az új rend következtében ezen a réven is kárt szenvednek.

— **Uj aranypénz.** A hivatalos lap közli, hogy a 20 és 10 koronás arany érték-érmeken kívül száz koronás arany érték-érmeket fognak verni. Az új 100 koronás átmérője 37 milliméter lesz. forgalmi sulya pedig 33.8 gramm. A képlapra a király mellképe, a veretés évszáma és a 20 és 10 koronáson lévő körirat jön, a hátlapra pedig a következő körirat: „Megkoronáztatásának 40-ik évfordulójára“ és folytatólag az 1867—1907. évszámok, a rajz alá pedig az értékjelzés: 100 korona.

— **Uj postaügynökség.** A kassai posta- és távirtdaigazgatóság Ungvármegye Ungdarácz községben 1907. évi szeptember hó 1-én postai ügynökséget léptet életbe.

— **Elbusztult község.** Sátoraljaújhegyről írják: Nagytoronya községben csütörtökön óriási tűz ütött ki, amely csakhamar az egész falut lángba borította. A falunak, mely összesen 800 lelket számlál, kétharmad része leégett, valamint elpusztult számos gazdasági melléképület, gazdasági felszerelés és takarmány. A kár igen nagy. Az alispán a tűzkárosultak felségélyezésére a miniszteriumnál intézkedett.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágycak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

— **Báró Kozmitza Miklós (előbb Matoni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Budapest Kelenföldön. Telephonszám 40—84.** Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános vérbőségben, verőczéri pangások esetén, máj, és lépbajokban, aranyérbem nemcsak hazánkban — de a külföldön is unikumot képez, — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővítve, gőzfűtéssel és villamos világítással, zárt és üvegezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégépületben a vendégszobák is legszebben és legkényelmesebben lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógyhely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kura ingyenes, s e tekintetben a keserűvíz források legjobbjai, a Király, Deák Ferenc, Szent István, Erzsébet királyné források vizei állnak a t. c. közönség rendelkezésére. A vendégszobák árai mérsékeltek. A t. c. közönség szórakoztatására szolgálnak, fürdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgó teremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnek fővárosszerte ösmert kiténő vezetése alatt áll. Villamos és Telephon állomás. Fürdő prospektus kívánatra postafordultával bérmentesen megküldetik.

— **Uj cementáru-gyár Kassán.** Göllner Zsigmond, a Vám-utca 2. számú házban modern berendezéssel cementáru-gyárat létesített. A gyár gyártmányaiból különösen kiemelendő a Thoman-féle hornyolt tetőcserep, mely a külföldön, építkezéseknél már teljesen kiszorította a téglatető cserepet. A cement tetőcserep tartósabb, könnyebb fedőanyag, nem eresztí át a vizet és sokkal olcsóbb, amennyiben egy kvadrátméterre 11 drb. tetőcserep kell mindössze. A cement tetőcserep ezenkívül sokkal tűzállóbb is mint a téglacserép. Az új cementgyár, melyet ajánlanak a felvidéki építéscak és építetők közönség figyelmébe az építkezéshez mindennemű cementárukat készít.

Látható irásu ADLER irógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható irásu ADLER irógép
elismerve az irógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más iró-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható irás!

Legnagyobb átütési irógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaság!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb irógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, irásminta ingyen és bérmentve!

Géplakatos, kovács és asztalos

tanulók

főlvétetnek Dokupil és Fenyves
okl. gépészmérnök gépgyárában
Kassa, Vám-utca 15. szám.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
::: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :::

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Abauj-Torna vármegye alispánjától.

9718. a. i. sz. 1907.

HIRDETMÉNY.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister ur 1907. évi augusztus hó 11-én kelt 18480. számú rendeletével a barnaszög—felsővadász—ujlaki törvényhatósági közut 8162—16422 km. szakaszának kiépítését 116745 kor. 27 fill., azaz Egyszáztizzenhatezerhatszáznegyvenöt korona 27 fillér összeg erejéig az országos beruházási hitel terhére engedélyezte.

Ezen összegből esik: a vállalati uton végrehajtandó munkára:

1. A földmunkára	27494 korona 64 fillér
2. Kőpálya előállítására	51628 korona 32 fillér
3. Műtárgyak építésére	12991 korona 97 fillér
4. Oldalárok áthidalásokra	1157 korona 74 fillér
5. Kerékvetőkire	2017 korona 60 fillér
6. Kilométer jelző kőoszlopokra	270 korona — fillér
7. Hengerelésre	7170 korona — fillér

Összesen 102730 korona 27 fillér.

A fentemlített munka kivitelének biztosítása céljából az 1907. évi szeptember hó 23-ik napjának délelőtt 10 órájára hivatalos helyiségben tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhivom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat hozzám annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlat csak is az összes munkákra együttesen tehető.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a kassai m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, s ugyanott az ajánlati minta és költségvetés másolata is megszerezhető.

Kassa, 1907. évi augusztus hó 29.

Ferdinándy Gyula s. k. vm. főjegyző.